

Sygn. akt II Kp 260/15

POSTANOWIENIE

Dnia 26 sierpnia 2015 roku

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: Prezes SO Robert Pelewicz /spraw./

Protokolant: st. sekr. sąd. Marta Tutro

przy udziale prokuratora z Prokuratury Rejonowej w Tarnobrzegu – Doroty Kowalewskiej

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 26 sierpnia 2015 roku,

sprawy pokrzywdzonego – (...) sp. z o.o. z siedzibą w W., na skutek zażalenia pełnomocnika pokrzywdzonego na postanowienie Prokuratora Rejonowego w Nisku z dnia 16.06.2015r. o umorzeniu śledztwa w sprawie Ds. 187/15/S,

na mocy art. 437 § 1 kpk w zw. art. 329 § 1 i § 2 kpk

p o s t a n o w i ł :

uchylić zaskarżone postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Nisku z dnia 16.06.2015r. o umorzeniu śledztwa w sprawie sygn. akt Ds. 187/15/S.

UZASADNIENIE

Postanowieniem Ds. 187/15/S z dnia 16.06.2015r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w Nisku umorzył śledztwo w sprawie przywłaszczenia w okresie od listopada 2012r. do czerwca 2015r. w N. w woj. (...) powierzonego umową leasingu nr (...) – mienia w postaci centrum obróbczego sterowanego numerycznie(...)o wartości 360.000 zł, stanowiące mienie znacznej wartości na szkodę (...) sp. z o.o., tj. o czyn z art. 284§1 kk w zw. z art. 294§1 kk – wobec braku znamion czynu zabronionego.

W uzasadnieniu postanowienia Prokurator wskazał, że zachowanie D. R. (1) nie wyczerpało znamion czynu z art. 284§1 kk, tj. przywłaszczenia przez nią powierzonego jej mienia. Istota przestępstwa z art. 284§2 kk polega bowiem na obiektywnym rozporządzeniu przez sprawcę cudzą rzeczą z zamiarem zatrzymania tej rzeczy dla siebie albo innej osoby, bez żadnego ku temu tytułu i ekwiwalentu (animus rem sibi habendi). D. R. (1) nie miała natomiast zamiaru przywłaszczenia mienia na szkodę pokrzywdzonej spółki. Cały czas przez okres trwania umowy polubownie starała się zakończyć sprawę, wnosząc o prolongatę zaległych rat lub obecnie o możliwość wykupienia mienia na własność, z uwagi na to, że zainwestowała do tej pory w przedmiot leasingu znaczną kwotę pieniędzy.

Powyższe postanowienie zaskarżył w całości pełnomocnik pokrzywdzonej spółki (...) sp z o.o., zarzucając naruszenie przepisów postępowania polegające na przyjęciu, że nie zaistniały znamiona czynu zabronionego z art. 284§2 kk w zw. z art. 294§1 kk, podczas gdy poszkodowany przedstawił materiał dowodowy w postaci dokumentów, tj. umowy leasingu nr (...), wypowiedzenia tej umowy z dnia 15.06.2012r., wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 7.02.2013r. utrzymującego w mocy wyrok zaoczny Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 15.11.2012r. w sprawie sygn. akt VI GC 319/12, który to wyrok stał się prawomocny na podstawie wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 8.05.2014r. sygn. akt I ACa 67/14 oraz raportu zewnętrznej firmy windykacyjnej, które potwierdzały fakt dokonania przestępstwa oraz niewyjaśnienia wszystkich okoliczności sprawy.

Pełnomocnik pokrzywdzonej spółki wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Dodatkowo pełnomocnik spółki (...) zawniósł w swoim zażaleniu o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków:

a) pracownika (...) sp. z o.o. R. C. - na okoliczność przebiegu konfliktu pomiędzy pokrzywdzoną spółką a D. R. (2);

b) Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Stalowej Woli M. R. - na okoliczność prowadzenia postępowania egzekucyjnego z wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 7.02.2013 r. (który to wyrok utrzymywał w mocy wyrok zaoczny Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 15.11.2012 r. w sprawie VI GC 319/12, i który stał się prawomocny na podstawie wyroku I ACa 6711 4Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 8.05.2014 r.

Sąd Okręgowy w Tarnobrzegu stwierdził, co następuje:

Zażalenie pełnomocnika pokrzywdzonej spółki (...) sp. z o.o. jest zasadne.

W ocenie Sądu Okręgowego w Tarnobrzegu Prokurator Rejonowy podjął w tej sprawie błędną decyzję merytoryczną i umorzył śledztwo w sprawie przywłaszczenia w okresie od listopada 2012r. do czerwca 2015r. w N. w woj. (...) powierzonego umową leasingu nr (...) – mienia w postaci centrum obróbczego sterowanego numerycznie (...) o wartości 360.000 zł, stanowiące mienie znacznej wartości na szkodę (...) sp. z o.o., tj. o czyn z art. 284§1 kk w zw. z art. 294§1 kk – wobec braku znamion czynu zabronionego.

Podkreślenia wymaga, to, że postępowanie przygotowawcze wykazało, iż D. R. (1) nie posiada tytułu prawnego do dysponowania spornym mieniem. Wypowiedzenie umowy leasingu nastąpiło w dniu 15.06.2012r., a w dniu 15.11.2012r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie wyrokiem zaocznym w sprawie VI GC 319/12 zobowiązał D. R. (1) do wydania pokrzywdzonej spółce przedmiotu leasingu. Wyrokiem z dnia 7.02.2013r. Sąd Okręgowy w Rzeszowie utrzymał w mocy wyrok zaoczny z dnia 15.11.2012r. (który to wyrok stał się prawomocny na podstawie wyroku Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 8.05.2014r. sygn. akt I ACa 67/14). Nie ulega zatem wątpliwości, że D. R. (1) nie jest właścicielem spornego mienia, a wykonywane przez nią posiadanie jest sprzeczne z wolą spółki (...), która wypowiedziała umowę leasingową na skutek braku płatności rat leasingowych.

Należy zauważyć, że D. R. (1), podpisując umowę leasingową, godziła się z zapisami tej umowy i była świadoma, że brak płatności rat będzie wiązał się z określonymi konsekwencjami prawnymi. Podejrzana D. R. (1) po wypowiedzeniu przez firmę (...) umowy leasingu nie podporządkowała się wezwaniu tej spółki o bezzwłoczne wydanie przedmiotu leasingu, a także zignorowała wyroki sądu cywilnego nakazujące jej wydanie powodowi spornej maszyny. D. R. (1) udaremniła ponadto wszczętą przeciwko niej egzekucję komorniczą, nie wpuszczając tegoż komornika na teren zakładu prowadzonego przez leasingobiorcę i kategorycznie odmówiła zwrotu maszyny należącej do Spółki (...).

W tym kontekście trudno nie dostrzec faktycznych intencji podejrzanej D. R. (1), która ignorując zawarte przez nią umowy cywilnoprawne, a także wyroki sądu cywilnego, faktycznie postępuje ze sporną rzeczą tak, jak jej właściciel, wyrażając przy tym jednoznacznie wymagany dla bytu przestępstwa stypizowanego w art. 284§1 kk animus rem sibi habendi.

Oczywiście w orzecznictwie i doktrynie przyjmuje się, że sprawcy przestępstwa z art. 284§1 kk musi towarzyszyć zamiar spowodowania w mieniu drugiej strony szkody o nieodwracalnym charakterze i sytuację, kiedy strona przywłaszczająca deklaruje chęć rekompensaty tego mienia w innej formie są sporne, zwłaszcza kiedy strona przywłaszczająca deklaruje rekompensatę w formie nieakceptowanej przez stronę pokrzywdzoną. Sąd Odwoławczy stoi jednak na stanowisku, że w takich sytuacjach decydującą powinna być ocena zachowania sprawcy pod kątem woli wyrażanej przez prawowitego właściciela rzeczy. Osoba przywłaszczająca rzecz nie może bowiem zmusić prawowitego właściciela do postąpienia z rzeczą w określony sugerowany przez nią sposób. Przyjęcie innej koncepcji może bowiem prowadzić do sytuacji, kiedy bezkarni pozostaną sprawcy rzeczywiście przywłaszczający cudze mienie, a deklarujący potencjalną rekompensatę właścicielowi w formie przez niego nie akceptowanej, co zdecydowanie godzi w podstawowe uprawnienia właściciela do rozrządzania własną rzeczą (art. 140 kc).

W przedmiotowej sprawie elementy strony przedmiotowej zachowania podejrzanej D. R. (1) wskazują na stronę podmiotową i nie ulega wątpliwości, że podejrzana D. R. (1) włada jak właściciel przedmiotem własności spółki (...) i chce ten przedmiot zachować na własność dla siebie, deklarując co prawda rekompensatę finansową, nieakceptowaną jednak przez właściciela rzeczy. Firma (...) chce odzyskać należącą do niej maszynę i nie jest zainteresowana żadnym innym rozwiązaniem. W takiej sytuacji nie można zmusić pokrzywdzonej spółki do postąpienia zgodnie z wolą podejrzanej, każde inne zachowanie podejrzanej zmierzające do zatrzymania maszyny należy traktować w kategoriach wyrządzenia szkody właścicielowi – spółce (...), co mieścić się powinno w granicach przestępstwa stypizowanego w art. 284§1 kk.

Uwzględniając fakt, że prawo cywilne pozostaje bezsilne wobec działań D. R. (1), zasadnym jest skorzystanie z określonych przepisów prawa karnego, które przymuszają podejrzaną do respektowania prawa własności pokrzywdzonej spółki (...).

Ze względu na powyższe, Sąd Odwoławczy stoi na stanowisku, że w sprawie tej nie zachodzą przesłanki z art. 17 § 1 pkt 2 kpk, warunkujące umorzenie niniejszego postępowania karnego, gdyż podejrzana zachowaniem swym wypełniła znamiona czynu z art. 286§1 kk, w stosunku do mienia znacznej wartości (art. 294§1 kk). W tym kontekście należy stwierdzić, że Prokurator Rejonowy w Nisku nie przeanalizował należycie tej sprawy pod wyżej wskazanym kątem i wydał błędne rozstrzygnięcie merytoryczne.

Prokurator powinien jeszcze raz przeanalizować zachowanie podejrzanej D. R. (1) w konkretnych sytuacjach, biorąc pod uwagę powyższe wskazówki Sądu Okręgowego. Zasadnym będzie również przesłuchanie wskazywanych przez pełnomocnika pokrzywdzonej spółki świadków - R. C. i M. R., gdyż ich zeznania są istotne z punktu widzenia oceny zachowania podejrzanej. Prokurator powinien także rozważyć zmodyfikowanie okresu popełnienia przestępstwa w opisie zarzucanego D. R. (1) czynu.

W związku z powyższym należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.